

RHAGLEN BUDDSODDI MEWN ADDYSG DOGFEN GRYNHOI 2025

CYNIGION I SEFYDLU DARPARIAETH FEITHRIN YN YSGOL
GYMRAEG COED-Y-GOF

12 MAI 2025 – 1 GORFFENAF 2025

Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille.
Mae fersiwn lawn o'r ddogfen hon ar gael yn: www.cardiff.gov.uk/ysgolcoedygofproposals
Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen.
Cysylltwch â ni mewn e-bost i ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
neu ar 029 2087 2720 i drefnu hyn

CYFLWYNIAD

Beth yw pwrpas y llyfryn hwn?

Mae Cyngor Caerdydd yn awgrymu newid y ddarpariaeth feithrin cyfrwng Cymraeg yn Nhrelái, y Tyllgoed a Phentre-baen a rhannau o Landaf, Sain Ffagan, Radur a Phentre-poeth.

Mae'r llyfryn hwn yn fersiwn gryno o'r ddogfen ymgynghori ar y newidiadau hyn. Gallwch weld y ddogfen ymgynghori lawn yn www.cardiff.gov.uk/ysgolcoedygofproposals

Bydd o ddiddordeb arbennig i rieni/gofalwyr plant sy'n mynd i, neu'n disgwyl mynd i Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof.

Rydym am i bawb ddeall yr hyn sy'n cael ei gynnig, fel y gallwch ddweud eich barn wrthym ar y newidiadau.

Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Mae'r Cyngor yn ceisio barn y gymuned ar ei gynnig i:

- Ymestyn ystod oedran Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof o 4-11 oed i 3-11 oed drwy sefydlu uned feithrin cyfrwng Cymraeg fel rhan o'r ysgol.

Byddai'r newid arfaethedig yn cael ei roi ar waith o fis Medi 2026.

Sut gallaf ddysgu mwy?

Mae'r ddogfen hon yn rhoi crynodeb o'r newid rydym yn ei gynnig. Mae'n esbonio'r rhesymau dros y cynnig a beth fyddai'n digwydd pe bai'r penderfyniad yn cael ei wneud i sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof.

Mae manylion llawn y newid arfaethedig i'w gweld yn y Ddogfen Ymgynghori yn www.cardiff.gov.uk/ysgolcoedygofproposals

Os na allwch gael gafael ar y wybodaeth ar-lein, gallwch ofyn am gael copi caled o'r ddogfen ymgynghori hon drwy'r post. Gallwch ofyn am hyn drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy ffonio **029 2087 2720**.

Byddwn yn cynnal cyfarfodydd cyhoeddus a sesiynau galw heibio i unrhyw un fynd iddynt lle bydd y newidiadau yr ydym yn eu cynnig yn cael eu hesbonio. Bydd cyfle i chi ofyn cwestiynau fel rhan o'r sesiynau hyn.

Rhestrir dyddiadau/amseroedd y sesiynau isod.

Tabl 1: Dyddiadau Cyfarfodydd Ymgynghori		
Natur yr Ymgynghoriad	Dyddiad/Amser	Lleoliad
Sesiwn galw i mewn	Dydd Iau 22 Mai 2025 1:30y.p. – 3:30y.p.	Hyb Trelái a Chaerau
Sesiwn galw i mewn	Dydd Gwener 06 Mehefin 2025 10y.b. – 12y.b.	Hyb Tyllgoed
Sesiwn galw i mewn	Dydd Mercher 18 Mehefin 2025 8:45y.b. – 9:45y.b.	Ysgol Gymraeg Coed-Y-Gof
Sesiwn galw i mewn	Dydd Mercher 25 Mehefin 2025 10y.b. – 12y.p.	Hyb Radur
Sesiwn galw i mewn ar-lein	Dydd Iau 12 Mehefin 2025 10:30y.b. – 12:30y.p.	Microsoft Teams
Sesiwn galw i mewn ar-lein	Dydd Iau 19 Mehefin 2025 1:30y.p. – 3:30y.p.	Microsoft Teams
Cyfarfod cyhoeddus	Dydd Mawrth 10 Mehefin 2025 6y.h. – 7:30y.h.	Ysgol Gymraeg Coed-Y-Gof

Bydd y Cyngor hefyd yn cwrdd â staff a Chorff Llywodraethu Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof a phlant sy'n mynd i'r ysgol honno.

Sut gallaf roi fy marn?

Mae eich barn yn bwysig ac rydym yn awyddus i chi ddweud wrthym beth rydych yn ei feddwl am y newidiadau rydym wedi eu hawgrymu yn y ddogfen hon.

Gallwch wneud hyn drwy:

- fynd i gyfarfod cyhoeddus neu sesiwn galw heibio wyneb yn wyneb. Nid oes angen i chi archebu ymlaen llaw ar gyfer y sesiynau hyn. Dim ond mynd i'r lleoliad ar y dyddiad a'r amser a bennir
- ymuno â sesiwn galw heibio ar-lein. Cysylltwch â ni drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk i gadarnhau pa sesiwn yr hoffech chi ymuno â hi a byddwn yn anfon dolen atoch ynghyd â chyfarwyddiadau ar sut i fynd i'r cyfarfod hwn.
- llenwi'r ffurflen ymateb electronig sydd i'w chael yn www.cardiff.gov.uk/ysgolcoedygofproposals
- argraffu a llenwi'r ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad, y gallwch ddod o hyd iddi yn www.cardiff.gov.uk/ysgolcoedygofproposals, a dychwelyd y ffurflen drwy'r post i Dîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 463, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW
- ysgrifennu at y tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy'r post i Ystafell 463, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW. Gall hyn gynnwys gofyn i swyddog eich ffonio'n ôl os oes gennych gwestiwn penodol y teimlwlch yr hoffech gael rhagor o wybodaeth amdano.

Nodwch fod rhaid i bob gohebiaeth ysgrifenedig neu drwy e-bost gynnwys enw llawn a chyfeiriad llawn y person sy'n cyflwyno'r sylwadau.

Y dyddiad cau i ymateb i'r ymgynghoriad hwn yw 1 Gorffennaf 2025.

Yn anffodus, ni fyddwn yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a dderbynnir ar ôl y dyddiad hwn.

Pam rydym yn cynnig newid?

Strategaeth Buddsoddi Addysg Caerdydd 2024 – 2033

Ym mis Mehefin 2022, cyhoeddodd y Cyngor ei ddogfen 'Cryfach, Tecach, Gwyrddach', sy'n nodi themâu ac ymrwymïadau allweddol ar gyfer y pum mlynedd nesaf. Datblygwyd Strategaeth Buddsoddi Addysg Caerdydd 2024–2033 i wella system addysg Caerdydd, gan gefnogi'r nodau 'Cryfach, Tecach, Gwyrddach'. Mae'n amlinellu cynllun naw mlynedd ar gyfer addysg, sy'n cyd-fynd â blaenoriaethau cenedlaethol ac ymrwymiad Caerdydd i addysg deg a chynaliadwy.

Rhaglen Dreigl Cymunedau Dysgu Cynaliadwy 2024-2033 Caerdydd

Mae'r Rhaglen Dreigl Cymunedau Dysgu Cynaliadwy 2024-2033 yn rhaglen fuddsoddi i helpu i gyflawni nodau lleol a chenedlaethol ar gyfer gwella dysgu disgyblion.

Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) Caerdydd

'Cymraeg 2050: Miliwn o siaradwyr Cymraeg' yw strategaeth Llywodraeth Cymru i gynyddu'r defnydd o'r Gymraeg. Mae'n amlinellu'r dull hirdymor o gyrraedd y targed o filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Mae'n ofynnol i bob Awdurdod Lleol yng Nghymru gyflwyno Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg. O fewn eu cynllun, mae'n rhaid iddyn nhw osod targed deng mlynedd ar gyfer y cynnydd disgwylidig ym mhiant Blwyddyn 1 sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg. Y targed a osodwyd i Gaerdydd gan Lywodraeth Cymru yw bod rhwng 25% a 29% o ddysgwyr Blwyddyn 1 yn cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg erbyn 2031. Ar hyn o bryd, oddeutu 18% yw'r ffigur hwn.

Mae'r Cyngor yn gweithredu cynllun gwaith i fynd i'r afael â phob un o ddeilliannau'r CSCA. Byddai cynyddu nifer y plant sy'n cofrestru mewn dosbarthiadau meithrin cyfrwng Cymraeg yn helpu i gynyddu nifer y dysgwyr sy'n cael eu haddysg yn Gymraeg.

Ysgolion gynradd a dosbarthiadau meithrin sy'n gwasanaethu'r ardal

Mae Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn ysgol gynradd cyfrwng Cymraeg â dau Ddosbarth Mynediad (DM) yn ardal Pentre-baen yng Nghaerdydd ar gyfer plant 4-11 oed. Mae'r ysgol yn rhannu safle a rhan o'i hadeiladau gydag Ysgol Gynradd Pentre-baen.

Nid oes gan yr ysgol ddosbarth meithrin ar hyn o bryd.

Mae Gofal Plant Cwtch Pentrebaen ar safle Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof ac mae'n darparu gofal plant cofleidiol a gofal plant clwb gwyliau i ddysgwyr oed meithrin ac oedran ysgol gynradd yn ogystal â darparu lleoedd Dechrau'n Deg cyfrwng Cymraeg i ddysgwyr 2-3 oed.

Mae dalgylch yr ysgol yn gwasanaethu Trelái, y Tyllgoed a Phentre-baen, a rhannau o Landaf, Sain Ffagan, Radur a Phentre-poeth.

Gwasanaethir yr ardal hefyd gan Ysgol Gynradd Groes-wen, ysgol gynradd iaith ddeuol, a chan Ganolfan Blant Trelái a Chaerau. Mae pob un o'r rhain yn cynnwys dosbarth meithrin Cymraeg.

Mae nifer o ysgolion cynradd cyfrwng Saesneg yn nalgylch Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof ac yn gwasanaethu rhannau o ddalgylch yr ysgol, gan gynnwys Ysgol Gynradd Hywel Dda, Ysgol Gynradd Herbert Thompson, Ysgol Gynradd Windsor Clive, Ysgol Gynradd y Tyllgoed, Ysgol Gynradd Pentre-baen, Ysgol Gynradd Peter Lea, Ysgol Gynradd Radur, Ysgol Gynradd Bryn Deri, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llandaf, Ysgol Gynradd Gatholig y Teulu Sanctaidd, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Sain Ffagan ac Ysgol Gynradd Gatholig Sant Ffransis.

O'r ysgolion a enwir uchod, nid oes gan Ysgol Gynradd y Tyllgoed, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llandaf nac Ysgol Gynradd Gatholig y Teulu Sanctaidd ddsbarth meithrin.

Darpariaeth Feithrin

Gall plant yng Nghaerdydd gael lle meithrin rhan amser mewn ysgol o ddechrau'r tymor sy'n dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Rhaid iddynt fynd i'r dosbarth meithrin am o leiaf bum hanner diwrnod yr wythnos.

Nid oes dalgylchoedd ar gyfer dosbarthiadau meithrin.

Mae dosbarthiadau meithrin yn derbyn tair carfan o ddisgyblion trwy gydol y flwyddyn ysgol:

- carfan o 'blant sy'n codi'n 4 oed' yn nhymor yr hydref (plant sydd wedi troi'n 3 oed cyn tymor yr hydref)
- carfan arall o blant ym mis Ionawr (plant sydd wedi troi'n 3 oed yn nhymor yr hydref), a

- charfan arall ym mis Ebrill (plant sydd wedi troi'n 3 oed yn nhymor y gwanwyn).

Lleoedd meithrin sy'n cael eu cymryd

Canfu dadansoddiad o'r ddarpariaeth feithrin cyfrwng Cymraeg fod llai o blant o ddalgylch Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn mynychu dosbarthiadau meithrin cyfrwng Cymraeg o gymharu ag ardaloedd cyfagos.

Ym mis Ionawr 2024

- Mae mwy na hanner y rhai sy'n mynychu meithrinfa cyfrwng Cymraeg yn mynd i Ysgol Gynradd Groes-wen.
- Dosbarth meithrin Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof fyddai wedi bod y dosbarth meithrin cyfrwng Cymraeg agosaf i 23 o blant 'sy'n codi'n 4 oed' pe bai dosbarth wedi cael ei sefydlu yn yr ysgol.
- Roedd 18 o blant 'sy'n codi'n 4 oed' yn byw o fewn milltir i Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof wedi cofrestru mewn dosbarth meithrin cyfrwng Cymraeg, gan gyfrif am 18% o ddisgyblion yn yr ardal filltir honno.

Mae digon o alw lleol i gefnogi sefydlu dosbarth meithrin cyfrwng Cymraeg yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof, sydd ar hyn o bryd yn gwasanaethu plant 4–11 oed yn unig.

Mae absenoldeb meithrinfa yn yr ysgol wedi arwain teuluoedd lleol i chwilio am leoedd mewn manau eraill. Yn flaenorol, roedd rhai yn cael mynediad at addysg feithrin wedi'i harianny yn Gofal Cwtch Pentrebaen, darparwr ar y safle nas cynhelir, gan nad oedd dosbarth meithrin mewn ysgol o fewn dwy filltir. Mae llawer o blant bellach yn mynd i Ysgol Gynradd Groes-wen gan mai hon yw'r ysgol agosaf sydd â dosbarth meithrin cyfrwng Cymraeg.

Lleoedd cynradd sy'n cael eu cymryd

Ers blynyddoedd lawer, mae mwy o blant o ddalgylch Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof wedi dewis mynd i ysgol cyfrwng Cymraeg na Nifer Derbyn Cyhoeddedig yr ysgol o 60 o leoedd.

Mewn blynyddoedd â nifer uwch o dderbyniadau i ysgolion yn gyffredinol, dewisodd dros 80 o ddisgyblion lleol o'r dalgylch addysg cyfrwng Cymraeg. Fodd bynnag, mae llawer o'r plant hyn wedi mynychu ysgolion eraill, yn aml rhai sy'n agosach at eu cartref neu'r rhai sy'n cynnig dosbarthiadau meithrin. Mae llawer o blant yn parhau i ddsbarth Derbyn yn yr ysgol lle maent yn mynychu'r feithrin.

Gyda llai o ddisgyblion yn mynd i mewn i ysgolion cynradd ledled y ddinas, mae mwy o deuluoedd yn dewis ysgolion yn agosach at eu cartref, gan arwain at ostyngiad mewn derbyniadau i Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof. Er y gallai lleihau capasiti'r ysgol helpu i fynd i'r afael â lleoedd dros ben, ni fyddai hyn yn unol â nod y Cyngor i ehangu addysg cyfrwng Cymraeg.

Mae dadansoddiad diweddar o dderbyniadau i'r dosbarth Derbyn yn dangos:

- Roedd dros hanner yr ymgeiswyr a nododd Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof fel eu dewis cyntaf yn dod o ddsbarthiadau meithrin yn Ysgol Gynradd Pentre-baen neu Ganolfan Blant Trelái a Chaerau.
- Roedd deg o blant yn dod o feithrinfeydd cyfrwng Cymraeg eraill, tri o blant yn mynychu lleoliadau cyfrwng Saesneg, a chwech heb fynychu unrhyw ddsbarth meithrin.

Sefydlu darpariaeth feithrin arfaethedig yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof

Byddai sefydlu dosbarth meithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn:

- Cefnogi twf addysg cyfrwng Cymraeg.
- Cyd-fynd â nodau strategol Cyngor Caerdydd a Chaerdydd Ddwieithog.
- Gwella mynediad i deuluoedd lleol a chaniatáu i blant barhau mewn un ysgol o 3 oed i 11 oed.
- Helpu i gynnal a thyfu Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof.

Mae data o fis Ionawr 2024 yn awgrymu bod yna 28–36 o blant lleol cymwys, sy'n cyfiawnhau'r cynnig ar gyfer 24 o leoedd meithrin rhan-amser i gychwyn, gyda lle i ehangu os oes angen.

Byddai'r cynnydd hwn mewn lleoedd yn cael ei ariannu trwy leihau nifer y lleoedd heb eu llenwi mewn darpariaethau presennol. Byddai hyn yn golygu nad oes cynnydd cyffredinol mewn costau. Mae'r Cyngor yn bwriadu cynnal adolygiad o'r lleoedd sy'n cael eu cymryd ac addasu'r ddarpariaeth yn unol â hynny yn 2026/27, i adlewyrchu'r galw lleol. Os yw'r galw yn isel, gellid ailwrpasu'r gofod, megis at ddefnydd y gymuned.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau mewn ysgolion yn uchel, bod yr addysgu'n dda a bod yr arweinyddiaeth a'r llywodraethu'n gryf.

Mae'r safonau yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn dda.

Mae sefydlu darpariaeth feithrin yn yr ysgol yn rhoi cyfle am fuddion addysgol.

Gallai'r ysgol adeiladu ar y cynnydd presennol, gan sicrhau effaith gadarnhaol ar ansawdd a safonau addysg disgyblion y presennol a'r dyfodol.

Sut y byddai'r ddarpariaeth feithrin arfaethedig yn cael ei lletya

Ystyrir bod adeiladau Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof mewn cyflwr boddhaol ar y cyfan er bod angen sylw ar rai rhannau.

Byddai'r dosbarth meithrin yn cael ei sefydlu o fewn adeiladau presennol. Byddai hyn yn golygu mai ychydig iawn o addasiadau ac adnoddau fyddai eu hangen i ymestyn yr ystod oedran.

Mae uned symudol ddwbl mewn ardal ddiogel i gynnal y Dosbarth Derbyn a Blwyddyn 1, a allai ddarparu ar gyfer darpariaeth feithrin yn yr ysgol. Mae gan yr ysgol gyfleusterau addas gan gynnwys ardaloedd a rennir a mynedfa ac allanfeydd ar gyfer gollwng a chasglu.

Beth yw manteision sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof?

Byddai sefydlu darpariaeth feithrin yn yr ysgol yn creu dull cyson o addysgu a chynllunio, gan helpu i godi safonau cyffredinol.

Mae'r buddion yn cynnwys:

- mwy o leoedd meithrin cyfrwng Gymraeg lleol
- llai o deithio i deuluoedd
- pontio mwy di-ffwdan i'r dosbarth Derbyn
- gallu ymgysylltu'n well â rhieni yn gynharach
- nodi anghenion dysgu yn gynnar
- gwell parhad mewn dysgu a lles plant trwy integreiddio'r Blynyddoedd Cynnar a'r Cyfnod Sylfaen.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion?

Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Nid oes unrhyw wybodaeth i awgrymu y ceid effaith negyddol ar anghenion unrhyw un o'r grwpiau isod gan y newidiadau arfaethedig:

- disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- disgyblion sy'n dysgu Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- disgyblion y gwyddys eu bod yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig

Effaith ar ysgolion eraill

Nod y cynnig i sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yw cefnogi twf cynaliadwy mewn ysgolion tra'n lleihau'r effeithiau negyddol ar ysgolion eraill.

Byddai sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn cefnogi cynnydd yn nifer y lleoedd sy'n cael eu cymryd yn yr ysgol, ond gallai leihau'r nifer sy'n cael eu cymryd mewn ysgolion eraill, gan gynnwys Canolfan Blant Trelái a Chaerau, Ysgol Gynradd Pentre-baen, ac Ysgol Gynradd Groes-wen.

Gallai'r ddarpariaeth feithrin arfaethedig hefyd leihau nifer y disgyblion sy'n cymryd lle mewn dosbarthiadau meithrin llawn mewn rhai ysgolion, gan leihau nifer y plant sy'n gwneud cais am le yn y dosbarth Derbyn.

Fodd bynnag, byddai'r newid yn cynyddu mynediad at addysg cyfrwng Gymraeg yn lleol ac yn yr ardaloedd cyfagos.

Effaith ar ddarpariaeth y blynyddoedd cynnar

Mae'r dosbarth meithrin arfaethedig yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn debygol o leihau'r angen i deuluoedd deithio ar gyfer gofal meithrin a gofal plant cofleidiol, a fydd, o bosibl, o fudd neu'n cael effaith niwtral ar wasanaethau lleol.

Er y gallai leihau'r galw mewn meithrinfeydd cyfrwng Cymraeg cyfagos, mae'r effaith ar ddarparwyr gofal plant penodol yn ansicr, gan y gallai lleoedd gwag gael eu llenwi gan ymgeiswyr eraill.

Anfanteision posibl y cynigion

- Gallai sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof effeithio ar nifer y plant sy'n cofrestru mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg cyfagos, er bod disgwyl i hyn fod yn fyrdymor gan fod twf cyffredinol mewn addysg cyfrwng Cymraeg wedi'i gynllunio drwy Gynllun Strategol y Gymraeg mewn Addysg (CSCA).
- Mae cynnydd bach mewn traffig yn bosibl, yn enwedig o amgylch mynedfa Lime Grove, sydd ar hyn o bryd yn gweithredu fel "Stryd Ysgol" gyda mynediad cyfyngedig rhwng 8.30 a 9.30am a 2.30 a 3.30pm. Byddai angen nodi amseroedd y sesiynau meithrin arfaethedig ac asesu a fyddai angen newid oriau'r cyfyngiadau Stryd Ysgol.

Risgiau

- Mae perygl na fydd cynnydd yn nifer y disgyblion sy'n dymuno cymryd lleoedd Cymraeg. Bydd y Cyngor yn parhau i adolygu ei amcanestyniadau a byddai'n ymateb i unrhyw newidiadau o'r fath yn y galw os bydd angen.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Opsiynau amgen i sefydlu darpariaeth feithrin cyfrwng Cymraeg yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof:

- Gwneud dim
- Cynyddu nifer y lleoedd meithrin cyfrwng Cymraeg yn y darpariaethau presennol.

Fodd bynnag, byddai sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn cefnogi twf addysg cyfrwng Cymraeg yn uniongyrchol a byddai'n cyd-fynd â nodau Strategaeth 5 mlynedd Caerdydd Ddwyieithog a CSCA 10 mlynedd Cyngor Caerdydd.

Gyda'r ddarpariaeth Dechrau'n Deg eisoes ar y safle, byddai ychwanegu dosbarth meithrin cyfrwng Cymraeg yn gwella hygyrchedd i'r gymuned leol, yn denu mwy o deuluoedd ac yn gwella cynaliadwyedd hirdymor yr ysgol.

Beth fyddai'r effaith ar staff?

Mae'r cynnig i sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu asesu'r gofynion o ran y gweithlu.

Byddai'r Corff Llywodraethu yn cael ei annog i ddilyn Fframwaith Adnoddau Dynol Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, gyda Gwasanaethau Pobl AD yn cynnig cyngor, cymorth ac arweiniad ar gynllunio'r gweithlu a recriwtio os oes angen.

Byddai'r Gwasanaethau Pobl AD yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu os bydd canlyniad y cynigion i sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn effeithio ar y gofynion staffio.

Ariannu'r newid arfaethedig

Byddai'r ddarpariaeth feithrin newydd yn defnyddio manau presennol a ddefnyddiwyd yn flaenorol ar gyfer gweithgareddau'r Cyfnod Sylfaen. Ychydig iawn o gyllid ychwanegol sydd ei angen i gynnal unrhyw uwchraddiadau angenrheidiol i'r cyfleusterau hyn.

Byddai adnoddau ychwanegol ar gyfer plant sy'n cofrestru yn y dosbarth meithrin yn cael eu hariannu gan Gorff Llywodraethu'r ysgol.

Ni ddisgwylir i sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof effeithio ar y cyllid cyffredinol ledled y ddinas ar gyfer lleoedd meithrin. Byddai'r Cyngor yn ariannu llai o leoedd sydd heb eu llenwi mewn ysgolion lleol eraill. Defnyddir data dewisiadau rhieni a dadansoddiad CYBLD ar hyn o bryd, a bydd yn parhau i gael ei ddefnyddio, i sefydlu'r nifer priodol o leoedd meithrin a ariennir ym mhob darpariaeth.

Materion Trafnidiaeth

Gallai ymestyn ystod oedran yr ysgol i gynnwys dosbarth meithrin leihau teithio a llygredd cyffredinol trwy leihau nifer y teithiau ar wahân y mae teuluoedd yn eu gwneud ar gyfer addysg feithrin a chynradd.

Fodd bynnag, gallai dosbarth meithrin â 24 o leoedd rhan amser gynyddu traffig cerbydau rhywfaint, yn enwedig yn ystod amseroedd gollwng a chodi. Gall rhai plant meithrin deithio gyda brodyr a chwiorydd sydd eisoes yn yr ysgol.

Er y gallai'r dosbarth meithrin ddenu mwy o gofrestrïadau yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof, gan gynyddu traffig o bosibl, gallai hefyd leihau teithio i ysgolion cyfrwng Cymraeg eraill.

Mae tagfeydd presennol ger mynedfa Lime Grove yn cael ei reoli yn ystod yr oriau brig. Byddai angen adolygu amseroedd y sesiynau meithrin arfaethedig i benderfynu a oes angen addasu'r cyfyngiadau hyn.

Nid oes unrhyw gyfyngiadau traffig newydd wedi'u cynllunio, ond bydd monitro parhaus yn parhau.

Effaith y cynnig arfaethedig ar y Gymraeg

Disgwylir y byddai'r cynnig yn effeithio'n gadarnhaol ar y Gymraeg.

Byddai sefydlu dosbarth meithrin cyfrwng Cymraeg yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof yn cefnogi twf addysg cyfrwng Cymraeg yn uniongyrchol. Mae'n cyd-fynd â chanlyniadau, nodau a dyheadau Strategaeth 5 mlynedd Caerdydd Ddwyieithog a chynllun 10 mlynedd CSCA Cyngor Caerdydd.

Byddai'r cynnig yn cynyddu dewis rhieni yn yr ardal ac yn cefnogi'r ddarpariaeth gynyddol o addysg cyfrwng Cymraeg.

Cwestiynau Cyffredin

Pam dewis addysg cyfrwng Cymraeg?

Mae yna nod syml iawn i addysg Gymraeg – galluogi plant i ddod yn gwbl rugl yn y Gymraeg a'r Saesneg tra'n derbyn addysg yn y pynciau eraill i gyd ar draws y cwricwlwm.

Mae plant ifanc yn dysgu ieithoedd yn rhyfeddol o hawdd.

Mae ymchwil yn dangos mai addysg cyfrwng Cymraeg yw'r ffordd orau o wneud plant yn rhugl yn y Gymraeg a'r Saesneg.

Mae nifer o fanteision i ddwyieithrwydd. Mae'n ddefnyddiol iawn fel sgil yn y gweithle. Mae siarad Cymraeg naill ai yn sgil hanfodol neu'n ddymunol ar gyfer nifer cynyddol o swyddi.

Dydyn ni ddim yn siarad Cymraeg gartref – fydd fy mhlentyn yn sefyll allan?

Ddim o gwbl. Nid yw dros 70% o'r plant sy'n derbyn addysg Gymraeg yng Nghaerdydd yn siarad Cymraeg gartref. Ac i rai o'r rheiny, iaith arall heblaw am Saesneg yw prif iaith y cartref.

Nid yw ysgolion cyfrwng Cymraeg yn disgwyl i'r plant siarad Cymraeg wrth ddechrau yn yr ysgol, ond caiff y plant hynny help i ddod yn rhugl cyn diwedd y flwyddyn gyntaf

Mae disgwyl i blant sy'n gadael ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg gyrraedd yn union yr un safonau Saesneg â'r rhai sydd mewn ysgolion cynradd Saesneg. Ac mewn ysgolion uwchradd, mae'r plant yn yr ysgolion cyfrwng Cymraeg yn sefyll union yr un arholiadau TGAU a Safon Uwch â'u cyfoedion mewn ysgolion cyfrwng Saesneg.

Sut gallaf i helpu fy mhlentyn gyda'i waith cartref os nad ydw i'n siarad Cymraeg?

Gan nad yw'r rhan fwyaf o blant yn siarad Cymraeg gartref, mae'r ysgolion Cymraeg yn brofiadol iawn wrth gynorthwyo disgyblion a rheini.

Rhoddir cyfarwyddiadau ysgrifenedig ar gyfer y gwaith cartref yn Gymraeg a Saesneg i'r disgyblion iau.

Ar oed hŷn, bydd y plant eu hunain yn gallu egluro eu gwaith wrth eu rhieni. Mewn gwirionedd, mae canlyniadau gwaith ymchwil yn dangos bod trin eu gwaith mewn dwy iaith yn helpu'r plant i ddeall y pwnc maen nhw'n ei astudio.

Mae'r wefan addysg, Hwb, hefyd yn cynnig ystod o adnoddau dysgu ac adnoddau digidol sydd ar gael yn genedlaethol www.hwb.cymru.gov.uk

Pryd fyddai'r ddarpariaeth feithrin yn agor?

Os cytunir ar y cynnig, cynigir y byddai plant yn cael eu derbyn i'r feithrin o fis Medi 2026. Fodd bynnag, mae hyn yn ddarostyngedig i'r prosesau statudol angenrheidiol.

Beth yw polisi Cyngor Caerdydd ar dderbyniadau i lleoedd meithrin?

Mae gan blant yr hawl i gael lle meithrin rhan-amser am bum sesiwn addysgol hanner diwrnod o ddechrau'r tymor sy'n dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Lle bynnag y bo modd, cynigir lleoedd mewn ysgol feithrin gymunedol leol neu ddsbarth meithrin o fewn dwy filltir o gartref plentyn. Os nad oes lleoedd ar gael mewn ysgolion meithrin cymunedol lleol neu ddsbarthiadau meithrin yn y cyfrwng iaith y gwneir cais amdano, gall rhieni wneud cais am gyllid ar gyfer lle addysg feithrin gyda darparwr cymeradwy.

Nid yw mynychu dosbarth meithrin yn rhoi hawl awtomatig i blentyn i le dosbarth derbyn yn yr un ysgol, ac felly rhaid gwneud cais newydd am lleoedd dosbarth derbyn.

A fyddai gofal cofleidiol ar gael?

Mae Gofal Plant Cwtch Pentrebaen, ar y safle a rennir gydag Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof, yn darparu gofal plant cofleidiol a gofal plant clwb gwyliau i ddysgwyr oed meithrin ac oedran ysgol gynradd yn ogystal â darparu lleoedd Dechrau'n Deg cyfrwng Gymraeg i ddysgwyr 2-3 oed.

A fyddai'r sesiynau meithrin yn y bore neu'r prynhawn?

Nid yw amseroedd y sesiynau meithrin wedi'u cadarnhau, ond yr amser a ffefrir yw 9am – 11.30am.

Ga' i ddysgu Gymraeg gyda fy mhlentyn?

Mae rhai rhieni yn penderfynu dysgu Gymraeg hefyd ar ôl dewis ysgol Gymraeg i'w plentyn.

Mae'n gyfle gwyh i ddysgu gyda'ch gilydd, ymarfer sgiliau iaith gyda'ch gilydd a threulio amser gwerthfawr gyda'ch gilydd. Mae cyrsiau Gymraeg i oedolion ar gael ledled Caerdydd, ac maent yn addas i ddysgwyr o bob gallu.

Am ragor o wybodaeth, ewch i www.dysgucymraeg.cymru

Beth sy'n digwydd nesaf?

Bydd y Cyngor yn casglu ac yn crynhoi'r adborth a ddaw o'r ymgynghoriad hwn. Yna bydd swyddogion y Cyngor yn adrodd hyn wrth Gabinet y Cyngor. Bydd yr adroddiad ymgynghori ar gael i unrhyw un ei weld/lawrlwytho ar wefan y Cyngor. Cewch hefyd gopi trwy ddefnyddio'r manylion cyswllt yn y ddogfen hon.

Os cytunir bwrw ymlaen â'r cynnig ar ôl ymgynghori, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi 'hysbysiad statudol'. Datganiad swyddogol yw hwn sy'n nodi sut bydd y newidiadau'n mynd rhagddynt.

Mae'r hysbysiad statudol yn nodi manylion y cynnig ac yn gofyn i unrhyw un sydd am wrthwynebu wneud hynny. Rhaid i wrthwynebiadau fod yn ysgrifenedig. Rhaid eu cyflwyno o fewn y dyddiadau a nodir yn yr hysbysiad.

Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo neu wrthod y cynnig i sefydlu darpariaeth feithrin yn Ysgol Gymraeg Coed-y-Gof, neu gall gymeradwyo'r cynnig gyda rhai newidiadau (addasiadau). Byddai'r Cyngor yn ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.